

**GMINNY PROGRAM
ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
ALKOHOLOWYCH I PRZECIWDZIAŁANIU NARKOMANII
NA lata 2022 - 2024**

Obowiązek opracowania Gminnego Programu wynika bezpośrednio z art. 4¹ ust. 1 pkt 3, ustawy z dnia 26 października 1982 roku, o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz z art. 10 ust. 1, ustawy z dnia 29 lipca 2005 r, o przeciwdziałaniu narkomanii.

Gminny program rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii stanowi część Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych i który uwzględnia cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii określone w Narodowym Programie zdrowia dla Gminy Sława.

Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi i ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii, nakłada na gminę obowiązek podejmowania działań zmierzających do ograniczenia spożycia napojów alkoholowych i substancji psychoaktywnych, inicjowania i wspierania przedsięwzięć mających na celu zmianę obyczajów w zakresie sposobu spożycia tych substancji, przeciwdziałania powstawaniu i usuwaniu następstw nadużywania alkoholu i narkotyków, oddziaływania na osoby nadużywające tych substancji oraz udzielania pomocy ich rodzinom. Alkohol jest legalnym towarem rynkowym i powoduje określone szkody społeczne, ekonomiczne i zdrowotne zwłaszcza spożywany w nadmiernych ilościach. Alkohol jest przedmiotem zainteresowania ustawodawcy, który przez regulacje prawne wpływa na minimalizowanie powstawania szkód.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii jest dostosowany do potrzeb mieszkańców naszej gminy.

GLÓWNE CELE PROGRAMU

I. Zintegrowane przeciwdziałanie uzależnieniom.

- uzależnienie od alkoholu,
- uzależnienie od narkotyków
- uzależnienie od zachowań (uzależnienia behawioralne),
- przeciwdziałanie zjawiskom przemocy domowej z problemem uzależnień.

II. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych , a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych.

III. Zadania samorządu gminy w zakresie przeciwdziałaniu uzależnieniom behawioralnym:

- Edukacja publiczna,
- Profilaktyka,
- Szkolenia.

CELE STRATEGICZNE;

1. Edukacja publiczna w zakresie problematyki alkoholowej , narkomanii,
2. Rozwijanie umiejętności psychospołecznych (radzenie sobie ze stresem wśród dzieci i młodzieży.
3. Działania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej z problemem uzależnień.
4. Organizacja czasu wolnego dla dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych.
5. Kreowanie zdrowego i trzeźwego stylu życia wśród dzieci, młodzieży i osób dorosłych.

**WARUNKI NIEZBĘDNE DO OSIĄGNIĘCIA WYŻEJ
WYMIENIONYCH CELÓW.**

1. Kontynuacja dostępności terapii dla osób uzależnionych i współuzależnionych poprzez: prowadzenie zajęć terapeutycznych indywidualnych i grupowych.
2. Prowadzenie lokalnych kampanii edukacyjnych związanych z profilaktyką problemów alkoholowych i narkomanii oraz przeciwdziałaniem uzależnieniom behawioralnym.
3. Wspieranie i finansowanie działalności szkół, przedszkoli, kościołów, instytucji, organizacji pozarządowych służących rozwiązywaniu problemów uzależnień.
4. Budowanie skutecznych form kontroli prawnej i społecznej szkodliwego postępowania osób nadużywających alkoholu i substancji psychoaktywnych oraz innych uzależnień, w szczególności przeciwdziałaniu przemocy domowej.
5. Wspieranie finansowe instytucji i stowarzyszeń działających na rzecz ochrony zdrowia osób uzależnionych i współuzależnionych oraz ofiar przemocy domowej.

6. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom behawioralnym.

2. Adresaci gminnego programu:

- dzieci i młodzież,
- rodzice i nauczyciele,
- sprzedawcy napojów alkoholowych,
- osoby dorosłe pijące ryzykownie, uzależnione od alkoholu, narkotyków i innych uzależnień.
- organizacje pozarządowe,
 - lokalne instytucje współpracujące z obszarem problemów zawartych w niniejszym programie.

ROZDZIAŁ I.

Dostępność pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków i innych uzależnień.

Cel działania:

- **Zmniejszenie skutków degradacji psychofizycznej osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków i substancji psychoaktywnych.**

1. Pomoc terapeutyczna przez psychologa, psychiatrę i terapeutę.
2. Realizacja działań edukacyjno - terapeutycznych prowadzonych przez Pełnomocnika ds. Rozwiązywania Problemów Uzależnień.
3. Prowadzenie działalności profilaktycznej informacyjnej i edukacyjnej w punktach konsultacyjnych dla osób uzależnionych i ich rodzin oraz ofiar przemocy domowej.
4. Finansowanie programów terapeutycznych dla osób uzależnionych i ich rodzin.

ROZDZIAŁ II

Prowadzenie lokalnych i regionalnych kampanii edukacyjnych związanych z profilaktyką problemów alkoholizmu, narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym

Cel działania.

- **Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej przeciwdziałaniu alkoholizmowi, narkomanii i uzależnieniom behawioralnym w środowisku lokalnym.**

1. Zakup i upowszechnianie materiałów informacyjno- edukacyjnych / np. ulotki , plakaty, broszury/ z uwzględnieniem klientów punktów konsultacyjnych oraz instytucji i organizacji współpracujących z punktami.

2. Prowadzenie stałego medialnego systemu informacji o działaniach podejmowanych na terenie gminy w zakresie problemów uzależnień..
3. Edukacja w zakresie wiedzy o szkodliwości spożywania alkoholu i narkotyków.
4. Wspieranie lokalnych imprez, kampanii edukacyjnych, przedstawień teatralnych, konkursów o tematyce przeciwdziałaniu uzależnieniom dla dzieci i dorosłych.
5. Podejmowanie działań o charakterze edukacyjnym przeznaczonych dla członków rodzin dysfunkcyjnych i niezaradnych życiowo.
6. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów dotyczących reklamy napojów alkoholowych i zasad ich sprzedaży oraz występowanie przed Sądem w charakterze oskarżyciela publicznego poprzez:
 - przyjmowanie zawiadomień o naruszeniu art. 13¹ i art. 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
 - występowanie przed Sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

ROZDZIAŁ III

Udzielanie rodzinom, w których występuje problem uzależnień od alkoholu, narkotyków, innych substancji psychoaktywnych i przemocy domowej, pomocy psychospołecznej i prawnej.

Cel działania.

1. Kontynuacja działań Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii w zakresie pomocy rodzinom z problemem w/w uzależnień poprzez:
 - prowadzenie rozmów motywujących do podjęcia leczenia odwykowego z osobami nadużywającymi alkoholu, narkotyków i innych substancji psychoaktywnych,
 - Kierowanie do Sądu wniosków o poddanie obowiązku leczenia odwykowego przeciwalkoholowego osób uzależnionych.
 - Motywowanie osób pijących ryzykownie oraz osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków do podjęcia leczenia w Poradni Uzależnień oraz uczęszczania na grupę AA.
 - udzielanie wsparcia osobom po zakończonym leczeniu i terapii w placówkach stacjonarnych i niestacjonarnych przez terapeutę psychiatrę i psychologa.
 - Uruchomienie procedury Niebieskiej Karty, w przypadku wystąpienia przemocy domowej z problemem alkoholowym i zażywających narkotyki lub inne substancje psychoaktywne,

- rozpoznanie zjawiska przemocy domowej, udzielenie stosownego wsparcia i informacji o możliwościach uzyskania pomocy i powstrzymania przemocy.

ROZDZIAŁ IV

Tworzenie , finansowanie i dofinansowanie specjalistycznych miejsc pomocy dla ofiar przemocy domowej.

Cel działań:

- **Przestrzeganie i realizacja przepisów ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej.**
 1. Tworzenie grup wsparcia i grup terapeutycznych dla ofiar przemocy domowej.
 2. Szkolenia, zwiększające kompetencje w zakresie pomagania rodzinom w których dochodzi do przemocy.
 3. Prowadzenie działalności edukacyjnej służącej zmniejszeniu skali zjawiska przemocy domowej, w szczególności z problemem uzależnienia od alkoholu, narkotyków , substancji psychoaktywnych i uzależnień behawioralnych.
 4. Wspieranie i finansowanie już istniejących placówek tj. punkty konsultacyjne dla ofiar przemocy domowej.
 5. Współpraca z przedstawicielami wymiaru sprawiedliwości w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, Sądy, Prokuratura, Policja.
 6. Współpraca ze służbą zdrowia, poradnią psychologiczno- pedagogiczną, szpitalami dla psychicznie i nerwowo chorych, poradniami uzależnień w zakresie leczenia osób uzależnionych, terapii uzależnień oraz przeciwdziałania przemocy domowej.
 6. Prowadzenie kampanii edukacyjno – informacyjnych rekomendowanych przez Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom.
 7. Współpraca z Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

ROZDZIAŁ V.

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej dla dzieci i młodzieży

Cel działań.

Organizowanie czasu wolnego dla dzieci i młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym.

Prowadzenie i finansowanie działalności świetlic profilaktycznych, dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych i z problemem uzależnienia od alkoholu, narkotyków i innych uzależnień.

1. Finansowanie kolonii, półkolonii i obozów profilaktyczno- terapeutycznych dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym.
2. Tworzenie warunków dzieciom i młodzieży do zdrowego i trzeźwego stylu życia, poprzez organizowanie i finansowanie miejsc uprawiania sportu i wypoczynku / kluby, świetlice, boiska sportowe, punktów konsultacyjnych dla młodzieży/.
3. Prowadzenie zajęć świetlicowych przez osoby posiadające odpowiednie przygotowanie pedagogiczne.
4. Prowadzenie i dofinansowanie szkoleń i kursów specjalistycznych w zakresie pracy terapeutycznej z dziećmi z rodzin zagrożonych problemem uzależnienia od alkoholu i narkotyków.
5. Podejmowanie działań o charakterze edukacyjnym, przeznaczonych dla rodziców i nauczycieli w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień oraz uzależnień behawioralnych.
6. Współpraca z instytucjami i stowarzyszeniami kulturalnymi, sportowymi i oświatowymi w zakresie zagospodarowania czasu wolnego dzieci i młodzieży.
7. Prowadzenie działań o tematyce bezpieczeństwa dzieci i młodzieży w Internecie, poprzez propagowanie bezpiecznego korzystania z sieci.

ROZDZIAŁ VI

Wspomaganie działalności szkół, instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych, narkotyków i innych uzależnień.

Cel działań.

Tworzenie bazy materiałowej i organizacyjnej dla realizacji programów profilaktycznych i pomocy terapeutycznej.

1. Dofinansowanie szkoleń i kursów specjalistycznych dla osób podejmujących pracę z osobami uzależnionymi od alkoholu, współuzależnionymi, a także osobami zagrożonymi uzależnieniem.
2. Wspieranie działań Policji zmierzających do ograniczenia i zapobiegania przestępczości związanej z nadużywaniem alkoholu, narkotyków i substancji psychoaktywnych w ruchu drogowym.

3. Współpraca z pracownikami socjalnymi z Ośrodka Pomocy Społecznej w Sławie, mająca na celu pomocy osobom uzależnionym i ich rodzinom.
4. Wspomaganie i finansowanie działalności Klubu Abstynenta , finansowanie terapii dla osób uzależnionych.
5. Finansowanie działalności punktów konsultacyjnych i telefonu zaufania dla osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków i innych uzależnień oraz ofiar przemocy domowej.
6. **Finansowanie zadań realizowanych przez placówki wsparcia dziennego i systemu pieczy zastępczej.**
7. **Finansowanie lokalnej międzysektorowej polityki przeciwdziałaniu negatywnym skutkom spożywania alkoholu (MAŁPKI).**
 - wynagrodzenie dla członków Gminnej Komisji pełniących dyżury w punktach konsultacyjnych, stawka za dyżur wynosi **130 zł. (netto)**,
 - wynagrodzenie dla członków komisji za prace w komisji **450 zł. (brutto)**,
 - podstawą do naliczania jest wykaz przepracowanych godzin i dyżurów,
6. do prac komisji należy między innymi:
 - opracowywanie gminnych programów:
 - gminnego programu rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałaniu narkomanii,
 - gminnego programu o przeciwdziałaniu przemocy domowej,
 - kontrola placówek handlowych i gastronomicznych,
 - kontrola nowo otwieranych punktów sprzedaży napojów alkoholowych,
 - wrywkowa kontrola placówek starających się o przedłużenie zezwolenie na sprzedaż alkoholu,
 - posiedzenia komisji opiniujące wnioski o wydanie zezwolenia na sprzedaż alkoholu,
 - opiniowanie wniosków o wydanie zezwolenia na sprzedaż alkoholu, oraz wydawanie postanowień.
 - posiedzenia komisji w sprawach skierowania na leczenie przymusowe przeciwalkoholowe,
 - posiedzenia komisji dotyczące całokształtu prac związanych z profilaktyką, jedno posiedzenie w miesiącu.
 - Przyjmowanie i rozpatrywanie wniosków i zgłoszeń o występowaniu nadużywania alkoholu, narkotyków.
 - Zapraszanie osób na rozmowy motywujące do leczenia przeciwalkoholowego.

- Kierowanie na badania do lekarza psychiatry, w celu ustalenia stopienia uzależnienia od alkoholu.
 - Kierowanie wniosków do Sądu Rejonowego we Wschowie, o wydanie postanowienia o leczeniu odwykowym przeciwalkoholowym.
 - Nadzorowanie działalności świetlic profilaktyczno – wychowawczych.
 - Udział w posiedzeniach grup diagnostyczno – pomocowych i zespołu interdyscyplinarnego.
 - Sporządzanie Niebieskich Kart dla ofiar przemocy domowej z rodzin dotkniętych problemem alkoholowym oraz narkotykowym.
 -
7. Wynagrodzenie psychiatry **150 zł** (brutto) za godzinę dyżuru i psychologa prowadzących konsultacje w punktach konsultacyjnych w kwocie **150 zł** (brutto) za godzinę dyżuru.

ROZDZIAŁ VII

Sposoby realizacji Gminnego Programu.

Działania objęte Gminnym Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałaniu Narkomanii realizowane są przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sławie oraz przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Sławie.

ROZDZIAŁ VIII

Źródła finansowania.

1. Środki finansowe na realizację Gminnego Programu Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałaniu Narkomanii dla Gminy Sława na rok 2022 pochodzą z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.
2. Środki finansowe pochodzące z opłat za wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych niewykorzystane w bieżącym roku budżetowym, nie wygasają z upływem tego roku i zostaną przeznaczone w następnym roku budżetowym na realizację „Gminnego Programu Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałaniu Narkomanii”.

3. Wydatki przeznaczone na realizację zadań własnych gminy wynikają z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz niniejszego programu, są ujęte w planie budżetu Gminy Sława na rok 2023, w

dział 851 - Ochrona Zdrowia, Rozdz. 85154, - przeciwdziałanie alkoholizmowi oraz w Rozdz. 85153 – przeciwdziałanie narkomanii

4. Wszelkie zmiany w wysokości środków finansowych na realizację Gminnego Programu dokonywane będą na podstawie uchwały Rady Miejskiej w Sławie, w sprawie zmian w budżecie Gminy Sława.